

Aanvraag macrodoelmatigheid

Associate degree Sociaal Werk,
voltijd en dual

Inhoudsopgave

Basisgegevens instelling en opleiding	3
1. Inhoud opleiding en onderwijsprogramma	4
1.1. Inhoud van de opleiding	4
1.2. Leerresultaten.....	4
1.3. Onderwijsprogramma Ad SW	5
2. Doelgroep van de opleiding.....	6
3. Beroeps-/arbeidsmarktprofiel afgestudeerden	7
4. Afstemming	8
5. Analyse verwant aanbod	9
6. Geschatte instroom in de nieuwe opleiding	10
7. Onderbouwing arbeidsmarktbehoefte.....	12
7.1. Meerwaarde van de Ad-opleiding in een voltijd- en duale variant	12
7.2. Ontwikkelingen in het werkveld	13
7.3. Arbeidsmarktonderzoek	14
7.4. Arbeidsmarktbronnen	15
8. Noodzaak tot start nieuwe varianten	18
8.1. Noodzakelijke aanvulling op het huidige opleidingsaanbod	18
8.2. Geen negatieve spreidingsgevolgen	19
9. Aansluiting instellingsprofiel	20
Bijlagen	21

Basisgegevens instelling en opleiding

Basisgegevens instelling

Naam instelling	Hanzehogeschool Groningen
BRIN-code	25BE
KvK-nummer	41012703
Contactpersoon aanvraag	[REDACTED]
Contactpersoon CvB	[REDACTED]

Basisgegevens opleiding

Kenmerk aankondiging	A25-013
Naam	Sociaal Werk
Oriëntatie	Hbo
Niveau	Associate degree
Vormen	Voltijd en duaal
Gemeente waar de opleiding wordt gevestigd	Groningen
Taal	Nederlands
Studielast	120 EC
Studieduur	2 jaar
Beroepsvereisten	Geen
Capaciteitsbeperking	Geen
Beoogde startdatum	September 2026
Opleidingscode	80140
RIO-(sub)onderdeel	Gedrag en Maatschappij
ISCED-rubriek	92303 Sociaal-maatschappelijke dienstverlening

1. Inhoud opleiding en onderwijsprogramma

Sinds 2020 biedt de Hanze de Ad Sociaal Werk (hierna de Ad SW) in deeltijd aan. De Hanze is voornemens om, naast deze deeltijdvariant, ook met een voltijd- en duale variant Ad SW te starten. Met deze twee nieuwe varianten spreken we nieuwe doelgroepen aan en stimuleren we hen om te kiezen voor de sector Welzijn en Zorg; een sector waar grote personeelstekorten zijn. Dit hoofdstuk gaat in op de inhoud van de opleiding als geheel en op het onderwijsprogramma van de voltijd- en duale variant, afgezet tegen de deeltijdvariant.

1.1. Inhoud van de opleiding

De Ad SW van de Hanze is gericht op het opleiden van professionals die, vanuit gespecialiseerde kennis en vaardigheden, op zowel operationeel niveau als tactisch niveau een bijdrage kunnen leveren aan de bevordering van functioneren, participeren en gezondheid van individuen en aan groepen mensen in de samenleving. De student krijgt brede kennis ten aanzien van het bevorderen van het sociaal functioneren van doorgaans kwetsbare mensen, groepen en gemeenschappen in vaak complexe omgevingen en in wisselwerking met die omgevingen. Maatschappelijke participatie en herstel of behoud van identiteit zijn daarbij het uitgangspunt, evenals het bevorderen van inclusie en daarmee voorkomen van kansenongelijkheid.

De Ad SW'er bevindt zich op het snijvlak van welzijn en gezondheid, is breed inzetbaar en komt in contact met verschillende doelgroepen. In de opleiding komen diverse thema's aan bod, zoals het versterken van de cliënt, het benutten van het netwerk, methodisch hulpverleners, verantwoordend van handelen, multidisciplinair (samen)werken, inspelen op veranderwensen, beleidsontwikkelingen, reflectie en professionalisering.

1.2. Leerresultaten

De opleiding kent de volgende leerresultaten die aansluiten bij de leerresultaten van het landelijk opleidingsprofiel Ad SW¹:

1. Methodisch handelen: doelgericht en cyclisch werken ter bevordering van gezondheid en welzijn.
2. Samenwerken ter bevordering van de gezondheid en het welzijn.
3. Passend en doelgericht communiceren met de doelgroep, het netwerk, collega's en vakgenoten.
4. Inzetten van een probleemoplossend en innovatief vermogen om het welzijn en de gezondheid van mensen te bevorderen/verbeteren.
5. Lerend vermogen inzetten, reflecteren en ethisch handelen ter ontwikkeling van de beroepsidentiteit.

Bij de inkleuring van de landelijke leerresultaten en het curriculum is in nauwe samenwerking met de ROC's, het werkveld en ons kernlectoraat Rehabilitatie gekozen voor herstelondersteunend werken, netwerkgericht werken, muzisch agogisch werken en digitale technologie.

---

¹ Landelijk opleidingsprofiel van de Ad SW (2023): [Associate degree Sociaal Werk](#) (Vereniging Hogescholen).

1.3. Onderwijsprogramma Ad SW

Het voorgenomen studieprogramma van 120 EC voor de voltijd- en duale variant is gebaseerd op de bestaande modulaire deeltijdvariant Ad SW die inmiddels 5 keer op rij is uitgeroepen tot TOP-opleiding in de Elsevier Keuzegids. Iets waar we zeer trots op zijn.

In de huidige deeltijdvariant van de opleiding Ad SW en daarmee ook de toekomstige voltijd- en duale variant staat als didactisch concept het werken in de beroepspraktijk centraal. Voor de duale student betekent dit dat deze bij de start van de opleiding een stage/werkplek moet hebben voor minimaal 16 uur per week. De voltijdstudent wordt in de eerste module van de opleiding voorbereid op werken in de praktijk en gaat vanaf de tweede module 16 uur per week stagelopen.

De Ad SW-opleiding bestaat uit vier modules van 30 EC. Voor alle varianten geldt dat de student iedere module aan een action learning opdracht werkt die moet worden uitgevoerd in een beroepsrelevante context. Om deze opdrachten uit te kunnen voeren, krijgt de student iedere module theorieën en concepten, skills, onderzoekend handelen, professionele ontwikkeling en begeleiding ten aanzien van de leerwerk omgeving (LWO) aangeboden die ten dienste staan van het werken aan de opdracht in de praktijk.

Hieronder een overzicht van het curriculum van de Ad SW (voltijd, deeltijd en dual):

Studiejaar 1				
	Module Preventie & Gezondheid (30 EC)		Module Sociale inclusie (30 EC)	
T.b.v. de Action learning opdracht	Vraagverheldering (5 EC)	Vraagverduidelijking (5 EC)	Herstelondersteunende zorg (5 EC)	Muzischagogisch werken (5 EC)
Action learning opdracht	Gezonde leefstijl (15 EC)		Kwartiermaken (15 EC)	
Professionele leerlijn	Professionele ontwikkeling (5 EC)		Professionele ontwikkeling (5 EC)	
Leerwerk omgeving	Vt: voorbereiding op stage Dt en du: 16u per week werken of stage		Vt, dt, du: 16u per week werken of stage	
Studiejaar 2				
	Module Werken met Groepen (30 EC)		Module Innovatie in Zorg & Welzijn (30 EC)	
T.b.v. de Action learning opdracht	Netwerkgericht werken (5 EC)	Groepsdynamica (5 EC)	Coaching (5 EC)	Professionaliseringsruimte (5 EC)
Action learning opdracht	Toekomstplan (15 EC)		Innovatieopdracht (15 EC)	
Professionele leerlijn	Professionele ontwikkeling (5 EC)		Professionele ontwikkeling (5 EC)	
Leerwerk omgeving	Vt, dt, du: 16u per week werken of stage		Vt, dt, du: 16u per week werken of stage	

Kortom, kennis en inzichten opgedaan binnen de opleiding worden toegepast in de praktijk en vice versa en kunnen elkaar op deze wijze versterken. Leren vindt plaats in een continue koppeling tussen theorie en praktijk in interactie tussen studenten, docenten en het werkveld. Samenleren en actieleren zijn vormen die hierbij worden gehanteerd. Aangezien de voltijdstudent de eerste module nog geen stageloopt, wordt in die module van de voltijdvariant gewerkt met casuïstiek, werkveldbezoeken en praktijksimulaties.

In het volgende overzicht wordt per module duidelijk gemaakt welke onderdelen al dan niet gezamenlijk worden gevolgd door de voltijd-, deeltijd- en duale studenten:

Modules van de Ad SW	Preventie & Gezondheid			Sociale Inclusie			Werken met Groepen			Innovatie in Zorg & Welzijn		
	Lesdag 1	Lesdag 2		Lesdag 1	Lesdag 2		Lesdag 1	Lesdag 2		Lesdag 1	Lesdag 2	
Onderdelen												
Thema's & Workshops	vt+dt+du			vt+dt+du			vt+dt+du			vt+dt+du		
Onderzoekende houding	vt+dt+du			vt+dt+du			vt+dt+du			vt+dt+du		
Skills	dt+du	vt	vt	dt+du	vt	vt	dt+du	vt	vt	dt+du	vt	vt
Studieteam	dt+du	vt	vt	dt+du	vt	vt	dt+du	vt	vt	dt+du	vt	vt

In bovenstaand overzicht laten we zien dat we studenten van de voltijd-, deeltijd- en duale variant bij Thema's & Workshops en Onderzoekende houding gezamenlijk onderwijs willen laten volgen. Bij de onderdelen Skills en Studieteam maken we, in verband met een verschil in praktijkervaring, een splitsing tussen de deeltijd- en duale studenten en de voltijdstudenten. Dat heeft ermee te maken dat de verwachting is dat de voltijdstudent meer begeleiding nodig heeft bij het oefenen van (gespreks)vaardigheden en de professionele ontwikkeling. Daarom wordt hun gedurende de gehele opleiding een tweede lesdag aangeboden, zodat zij extra ondersteuning en oefenmogelijkheden krijgen. Dat betekent dat de voltijdstudent dus meer lesdagen (en daarmee meer contacttijd) zal doorbrengen op de opleiding, waar de lesdag van de deeltijd- en duale student zich beperkt tot één dag per week. Daarnaast gaat de voltijdstudent pas stagelopen vanaf module 2. Bij de deeltijd- en duale studenten is de ervaring dat deze vaak meer uren maken dan vanuit de opleiding vereist is, dat betekent concreet dat de voltijdstudent 16 uur per week stageloopt terwijl de deeltijd- en duale studenten daar overheen komen. Voor alle varianten geldt dat het uitgangspunt is dat de student tijdens de opleiding niet meer dan één keer wisselt van leerwerk omgeving.

Omdat we beogen voltijd-, deeltijd- en duale studenten zo veel mogelijk gezamenlijk onderwijs te laten volgen, ontstaat er een krachtige leeromgeving waarin studenten, docenten en het werkveld van en met elkaar leren. Iedere student brengt daarbij een eigen leerwerk omgeving en praktijkervaring mee, wat de uitwisseling van perspectieven verrijkt en het onderlinge leren versterkt. Daarnaast draagt het aanbieden van gezamenlijk onderwijs bij aan kostenbesparing, waarbij deze opzet de garantie biedt dat we de opleiding in alle varianten kunnen blijven aanbieden, ook wanneer de instroom van een bepaalde variant in een schooljaar lager uitvalt dan verwacht.

Na het afronden van de Ad Sociaal Werk kan de student doorstromen naar één van de verwante of deels verwante bacheloropleidingen die (ook) binnen de Hanze worden aangeboden: Ba Social Work (120 EC), Ba Toegepaste Psychologie (150 EC), Ba Verpleegkunde (150 EC) en Ba Pabo (150 EC).

2. Doelgroep van de opleiding

De Ad SW beoogt mensgerichte en leergierige studenten aan te trekken, die van aanpakken houden en zich (verder) willen toerusten voor uiteenlopende rollen en functies. De opleiding bereidt hen voor op een loopbaan binnen de sector Welzijn en Zorg, met werkvelden als de gehandicaptenzorg, verpleeg- en verzorgingstehuizen, thuiszorg, geestelijke gezondheidszorg en welzijn. We richten ons hierbij op werken in de wijk, ambulante zorg en residentiële zorg vanuit een instelling. Daarnaast zijn er ook andere settings mogelijk, die vaak onderdeel zijn van de werkzaamheden van de Ad SW'er, zoals het werken met mantelzorgers en vrijwilligers. De Ad SW'er werkt graag in een (interprofessioneel) team waarin deze zich inzet voor het bevorderen van functioneren, participeren en gezondheid van individuen als ook groepen mensen in de samenleving.

De volgende studenten komen in aanmerking voor de opleiding Ad SW:

- Studenten met een verwante mbo4-opleiding die willen doorstromen naar het hbo, zoals Persoonlijk Begeleider Maatschappelijke Zorg, Sociaal Werk, Verpleegkunde, Onderwijsassistent en Gespecialiseerd Pedagogisch Medewerker.
- Studenten met een mbo-4 achtergrond die al werkzaam zijn in het werkveld en zich willen op- of bijscholen.
- Studenten met een niet-verwante mbo4-opleiding die graag willen werken in de welzijns- en zorgsector (omscholing).
- Studenten met een havo-/vwo-achtergrond die snel en op een praktijkgerichte wijze een opleiding op hbo-niveau willen volgen in de welzijns- en zorgsector. We richten ons vooral op die studenten die de stap naar het bacheloronderwijs te groot vinden.
- Studenten die uitvallen bij de bacheloropleidingen Social Work, Toegepaste Psychologie of Verpleegkunde. Op deze wijze kunnen we studenten behouden voor de welzijns- en zorgsector.
- Studenten met een behaald 21+-toelatingsonderzoek.

Bij de bestaande deeltijdvariant van de Ad Sociaal Werk zien we dat vooral de student met een verwante mbo4-opleiding instroomt. Slechts een klein gedeelte bestaat uit studenten die binnenkomen met een 21+-toelatingsonderzoek of zijn uitgevallen bij een verwante bacheloropleiding.

De verwachting is dat studenten met een havo- of vwo-achtergrond, evenals studenten met een verwante mbo-niveau 4-opleiding, zullen kiezen voor de voltijdvariant. De duale variant biedt mogelijkheden voor studenten met een niet-verwante mbo-niveau 4-opleiding en voor werkenden die zich willen op- of bijscholen.

Met zowel de voltijd- als de duale variant dragen we bij aan de instroom van nieuwe medewerkers in het werkveld. Daarnaast bieden wij met de duale variant huidige medewerkers gerichte doorgroeimogelijkheden binnen de organisatie.

3. Beroeps-/arbeidsmarktprofiel afgestudeerden

Uit de interviews die in 2025 zijn gevoerd met 11 werkgevers in Noord-Nederland in de sector Welzijn en Zorg blijkt dat de trends en signalen, die uit de bronnen naar voren komen en die de Hanze al eerder uit het werkveld heeft gekregen, worden herkend. De tekorten aan personeel lopen op en de voorspellingen zijn dat die tekorten richting 2033 alleen nog maar meer zullen worden.² Dit heeft o.a. te maken met de strenge en stijgende opleidingseisen. Maatschappelijke ontwikkelingen in de welzijns- en zorgsector leiden tot een zorgvraag die over de hele linie zwaarder en complexer wordt. Er is een duidelijke vraag vanuit organisaties die op zoek zijn naar werknemers met meer ervaring en een hoger opleidingsniveau. Er worden nieuwe competenties gevraagd, waaronder sociaal-communicatieve, intellectuele, emotionele en taakgerichte competenties. De Ad Sociaal Werk kan hierin een belangrijke rol spelen door sociaal werkers voor te bereiden op deze taken op Ad-niveau.

Ook kan de Ad SW'er een belangrijke rol spelen op het snijvlak van de welzijns- en zorgsector. Als gevolg van de tekorten in personeel vindt een maatschappelijke beweging plaats naar een houdbaar zorgsysteem. Dit leidt ertoe dat er nieuwe competenties worden gevraagd, zoals het werken aan preventie, de inzet van het informele netwerk van mensen en het werken met data en robotisering.

---

² AZW (2024). *Scenario-analyse: Toekomstbeelden voor de arbeidsmarkt zorg en welzijn*. In bijlage 1_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Deskresearch*. Lexnova, 26 januari 2026. Pag. 18.

Zowel vanuit de huidige regering als vanuit provinciale subsidiestromen als Nij Begun en Regioplan Gezond Groningen wordt hier sterk op ingezet in het noorden.³

De Ad SW'er⁴:

- werkt vanuit een holistische en integrale blik aan het welzijn en de gezondheid van mensen;
- heeft brede kennis ten aanzien van het bevorderen van het sociaal functioneren van doorgaans kwetsbare mensen, groepen en gemeenschappen;
- kan interprofessioneel samenwerken met verschillende disciplines en communiceert hierbij op heldere en professionele wijze;
- werkt onderzoekend en innovatief en kan aan de hand van bestaande werkwijzen verbeteringen toepassen en evalueren;
- kijkt kritisch naar het eigen handelen door continu te reflecteren op het eigen handelen en de eigen ontwikkeling.

Vanuit het landelijk opleidingsprofiel van de Ad SW⁵ wordt genoemd dat de Ad SW'er breed wordt opgeleid binnen de welzijns- en zorgsector. Enkele voorbeelden van functies die een afgestudeerde Ad SW'er vervult in de beroepspraktijk, zijn:

Groepsbegeleider, welzijnswerker, woonbegeleider, opbouwwerker, vitaliteitscoach, casemanager, preventiemedewerker, coördinator vrijwilligers, coördinerend begeleider, persoonlijk ondersteuner, wijkwerker, mantelzorgmakelaar, sociaal dienstverlener, jongerencoach ambulante begeleider, welzijnsmakelaar, sociaal werker sport & beweging, gezondheidscoach, adviseur gezonde school, gezondheidsbevorderaar asielzoekers en statushouders, activiteitenbegeleider binnen de maatschappelijke opvang, persoonlijk begeleider

In de werkgeversinterviews die in het kader van deze aanvraag zijn gehouden⁶, zien we terug dat er ook nog andere functies worden genoemd, namelijk:

- trajectbegeleider
- sociotherapeutisch medewerker
- gezinscoach
- kind-werker
- zorgcoördinator

4. Afstemming

Er vindt regelmatig afstemming plaats tussen de Hanze, NHL Stenden en Windesheim over de portfolio's van de hogescholen. In het geval van deze Ad-aanvraag is overleg geweest met [REDACTED]

[REDACTED] Zij zien dat er een zeer beperkte overlap is in het verzorgingsgebied tussen deze hogescholen.

³ Gezond Groningen (2022). *Regioplan Gezond Groningen*. In bijlage 2_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Inroomrapportage*. Lexnova, 5 februari 2026. Pag. 20.

⁴ Landelijk opleidingsprofiel van de Ad SW (2023): [Associate degree Sociaal Werk](#) (Vereniging Hogescholen).

⁵ Landelijk opleidingsprofiel van de Ad SW (2023): [Associate degree Sociaal Werk](#) (Vereniging Hogescholen). Pag 18.

⁶ Bijlage 4_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Werkgeversinterviews*. Lexnova, 9 februari 2026. Pag. 13.

Daarnaast is er in het kader van deze aanvraag contact geweest met ROC's in de regio. Zij reageren enthousiast op de ontwikkeling van een voltijd- en duale variant van de Ad SW, aangezien het bijdraagt aan goede vervolgmogelijkheden voor hun studenten.

Bij de aanvraag van de Ad SW deeltijd in 2019 hebben beide hogescholen aangegeven dat zij de Ad SW zien als een waardevolle aanvulling op het noordelijke opleidingsportfolio en dat zij begrijpen dat wij binnen de opleiding eigen accenten hebben gelegd. De Hanze deelt deze conclusie: onze Ad SW is sterk ingekleurd vanuit ons kernlectoraat Rehabilitatie, waardoor veel aandacht uitgaat naar herstelgericht werken en muzisch-agogisch werken, terwijl NHL Stenden het accent vooral legt op de servicegedachte. In de periode daarna zijn wij hierop voortgegaan en hebben wij de opleiding verder doorontwikkeld in lijn met deze positionering. Daarmee vullen de beide hogescholen elkaar aan wat betreft het portfolio op dit gebied.

Tevens is in het Landelijk domeinoverleg Zorg, Welzijn en Educatie (LAdO ZWE) in dit studiejaar diverse keren aangegeven dat de Hanze voornemens is een voltijd- en duale variant van de Ad SW te gaan aanbieden en dat hiervan een vooraankondiging is gedaan bij het CDHO. Dit is in ieder geval opgenomen in de notulen van 26 september 2025 van de Algemene Ledenvergadering met vertegenwoordigers van alle Ad-opleidingen in het domein Zorg, Welzijn en Educatie (in totaal 60 aanwezigen). Ook in het clusteroverleg binnen het LAdO met vertegenwoordigers van alle Ad SW-opleidingen is dit expliciet besproken op 6 februari 2026. De Hanze heeft geen opmerking of bezwaar ontvangen.

5. Analyse verwant aanbod

Voor een vergelijking met andere verwante Ad-opleidingen ligt de focus op de Ad-opleiding Sociaal Werk die in voltijd en duaal wordt aangeboden. De Ad-opleiding Sociaal Werk wordt in zowel de voltijd- als duale variant in Nederland door acht hogescholen aangeboden (zie tabel 1 en 2).⁷

Tabel 1 - Eerstejaars inschrijvingen voor de Ad Sociaal Werk voltijd elders in Nederland

Hogeschool	Locatie	Instroom voltijd					
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
NHL Stenden	Leeuwarden	30	34	43	31	59	73
	Emmen	18	17	13	16	19	24
Christelijke Hogeschool Windesheim	Zwolle	109	74	99	108	131	155
Saxion	Enschede					77	94
Hogeschool Utrecht	Amersfoort		33	47	53	43	62
Avans Hogeschool	Den Bosch	91	110	127	199	83	135
Hogeschool Rotterdam	Rotterdam				206	199	207
Christelijke Hogeschool Ede	Dordrecht					42	45
HZ University of Applied Sciences	Roosendaal	72	72	84	78	73	64
Eindtotaal		320	340	413	691	726	859

Tabel 2 - Eerstejaars inschrijvingen voor de Ad Sociaal Werk duaal elders in Nederland

Hogeschool	Locatie	Instroom duaal					
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
NHL Stenden	Leeuwarden						13

⁷ DUO (2024). *Aantal inschrijvingen eerstejaarsstudenten hbo*. In bijlage 1_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: Deskresearch. Lexnova, 26 januari 2026. Pag. 25 en 26.

	Emmen						4
Christelijke Hogeschool Windesheim	Zwolle	22	34	19	38	33	34
Christelijke Hogeschool Ede	Ede	64	57	88	82	110	107
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	Nijmegen	47	57	85	102	115	149
Hogeschool van Amsterdam	Amsterdam					14	36
Haagse Hogeschool	Den Haag					38	85
Christelijke Hogeschool Ede	Dordrecht	51	62	85	95	73	97
HZ University Applied Sciences	Vlissingen		1	3	1	6	7
	Roosendaal	0	0	0	9	18	18
Eindtotaal		184	211	280	327	407	550

De meeste hogescholen kennen voor zowel de voltijd- als duale variant een structurele instroom. Waar het bij de ene hogeschool stabiel blijft, is bij andere hogescholen een duidelijke toename in instroom zichtbaar. Hogeschool Rotterdam is in 2023 gestart met de voltijdvariant en de instroom laat een duidelijke behoefte zien. Voor de duale variant kan worden geconcludeerd dat alle hogescholen een groeiende toename laten zien in studentenaantallen door de jaren heen, waarbij de hogeschool van Arnhem en Nijmegen eruit springt.

Alle huidige aanbieders, op NHL Stenden na met de voltijd- en duale variant, vallen buiten het verzorgingsgebied van de Hanze. Aangezien NHL Stenden en de Hanze deels overlappen qua verzorgingsgebied, is op directieureniveau afstemming geweest met NHL Stenden. Dit is ook gedaan met Christelijke Hogeschool Windesheim. Beide hogescholen stemmen in met de totstandkoming van een voltijd- en duale variant van de Ad Sociaal Werk bij de Hanze (zie ook hoofdstuk 4 Afstemming).

Geconcludeerd kan worden dat toelating van deze opleiding tot het bekostigde onderwijsbestel geen nadelige invloed heeft op de instroom van al bestaande opleidingen. Bovendien is de vraag op de arbeidsmarkt dusdanig groot, dat deze gebaat is bij een extra voltijd- en duale Ad-opleiding Sociaal Werk.

6. Geschatte instroom in de nieuwe opleiding

In het najaar van 2025 is een instroomonderzoek uitgevoerd bij ROC's in de regio om een reële schatting te kunnen maken van de te verwachten instroom in de Ad SW voltijd en duaal. Er is een enquête uitgezet onder mbo-studenten, die nu studeren in een voor deze Ad relevante opleiding (zie hieronder de tabel). Deze enquête is afgenomen bij de mentorklassen van het een na laatste (3%) en laatste leerjaar (97%) van de verschillende mbo-opleidingen. In totaal hebben 109 mbo-studenten de vragenlijst ingevuld, zie tabel 3.⁸

Tabel 3 - Resultaten enquête onder mbo-studenten (2025)

Respondenten per opleiding	Aantal
MBO 4 Persoonlijk begeleider Maatschappelijke Zorg	63
MBO 4 Onderwijsassistent	33
MBO 4 Sociaal Werk	13
Totaal	109

⁸ Bijlage 2_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Instroomrapportage*. Lexnova, 5 februari 2026.

Tabel 3a - Resultaten enquête onder mbo-studenten, belangstelling (2025)

Heb je belangstelling voor het volgen van de Ad Sociaal Werk in voltijd of duaal?	Aantal
Ja, zeker	7 (6%)
Ja, misschien	44 (40%)
Nee	42 (39%)
Weet ik niet	16 (15%)
Totaal	109 (100%)

Van de studenten (zie tabel 3a) geeft 6% (7 studenten) aan 'Ja, zeker' deze opleiding te willen doen en 40% (44 studenten) 'Ja, misschien'. Tellen we de twijfelaars voor een kwart mee⁹, dan volgt dat circa 16% (18) van de studenten kiest voor deze opleiding. Gezien deze aantallen kan worden ingeschat dat de Hanze een instroom kan verwachten van minstens 18 studenten per jaar.

Belangrijk om te noemen is dat in dit instroomonderzoek alleen mbo-4 studenten zijn meegenomen. Een aanzienlijk deel van de instroom in Ad-opleidingen is afkomstig van havisten (25%).¹⁰ Het is daarom van belang te realiseren dat de aantallen over interesse in deelname aan de Ad SW voltijd en duaal een deel van de instroom betreft.

Om hier enigszins een indicatie van te krijgen, is er tijdens onze Open Dag van 15 november 2025 een schriftelijk uitvraag gedaan naar interesse in de voltijdvariant van de Ad Sociaal Werk. Onder aspirant-studenten, die in eerste instantie naar de Open Dag kwamen voor de voltijdvariant van de bachelor Social Work, bleken er 10 aspirant-studenten te zijn die hun eerste voorkeur veranderde van de bachelor Social Work voltijd naar de Ad Sociaal Werk voltijd. De meest voorkomende reden die zij noemden is dat de Ad-opleiding maar twee jaar duurt.

Uit de gesprekken met andere hogescholen wordt het beeld herkend dat de instroom van de voltijdvariant voornamelijk uit havisten bestaat. Tegelijkertijd zien zij ook een toenemende instroom van havisten in de duale variant.

Hetzelfde geldt voor studenten uit een verwante bacheloropleiding, die toch willen gaan voor een Ad-opleiding. Bij de huidige deeltijdvariant van de Ad SW zijn er jaarlijks 8 tot 10 studenten van de bachelor Social Work voltijd of deeltijd, die om wat voor reden dan ook besluiten de bacheloropleiding niet te vervolgen en 'af te stromen' naar de Ad Sociaal Werk. Met de komst van een voltijd- en duale variant van de Ad Sociaal Werk, verwachten we dat dit aantal fors zal toenemen.

Verder komt op basis van gesprekken met het werkveld het beeld naar voren dat het steeds lastiger wordt om huidige medewerkers in de welzijns- en zorgsector vast te houden en nieuwe professionals aan te trekken. Dit zien we terug in de actielijn 'Professionals van de toekomst'. Vanuit een regionaal netwerk, waarin onder andere zorg- en kennisinstellingen samenwerken aan deze actielijn, wordt ingezet op het op- en bijscholen van medewerkers. Op deze manier worden nieuwe professionals voorbereid op een loopbaan in de sector en krijgen huidige medewerkers de mogelijkheid om te werken aan een Leven Lang Ontwikkelen.¹¹ De duale variant van de Ad SW kan hier op een laagdrempelige manier op inspelen door in een relatief korte tijdsperiode medewerkers op te leiden.

⁹ Twijfelaars tellen we voor een kwart mee omdat we ervan uitgaan dat 25% van deze twijfelaars kiest voor deze opleiding.

¹⁰ Inspectie van het Onderwijs (2025). Zie: [Rapport Associate degree-opleidingen 2020-2024 | Inspectie van het onderwijs](#). Bijlage 2_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Instroomrapportage*. Lexnova, 5 februari 2026. Pag. 9.

¹¹ Gezond Groningen (2022). *Regioplan Gezond Groningen*. Bijlage 2_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Instroomrapportage*. Lexnova, 5 februari 2026.

Conclusie: de verwachte instroom voor de voltijd- en duale variant van de Ad SW zal wellicht dus hoger worden dan op basis van de gegevens uit het instroomonderzoek blijkt. **Daarmee mag de voltijd- en duale variant op voldoende instroom rekenen.**

7. Onderbouwing arbeidsmarktbehoefte

In de periode mei 2025 tot en met januari 2026 is door onderzoeksbureau Lexnova onderzoek verricht naar de arbeidsmarktbehoefte voor een voltijd- en duale variant van een Ad SW aangeboden door de Hanze. Het arbeidsmarktonderzoek heeft tot doel inzicht en overzicht te verwerven over de vraagstelling met betrekking tot de benodigde professionals, kwalitatief en kwantitatief, nu en de komende jaren. Daarom is gekozen voor een combinatie van kwalitatief en kwantitatief onderzoek. Het kwalitatieve deel bestaat uit interviews met werkgevers om inzicht te krijgen in ontwikkelingen en percepties in het veld, terwijl het kwantitatieve deel bestaat uit een enquête onder werkgevers om de potentiële arbeidsmarktvrage in kaart te brengen.

De betreffende werkgevers zijn allen werkzaam in de welzijns- en zorgsector waar Ad'ers aan het werk kunnen: gehandicaptenzorg, verpleeg- en verzorgingstehuizen en thuiszorg, geestelijke gezondheidszorg, TBS, dak- en thuislozenopvang en welzijnsorganisaties verspreid over de provincies Groningen, Friesland en Drenthe.

Tijdens de interviews zijn respondenten gevraagd aan te geven hoe zij het arbeidsmarktperspectief zien van afgestudeerden en medewerkers die zijn opgeleid met een combinatie van werken en leren. Wij zetten hierna uiteen welke antwoorden respondenten gaven, in de vorm van quotes.

7.1. Meerwaarde van de Ad-opleiding in een voltijd- en duale variant

Uit de interviews komt naar voren dat de meeste organisaties expliciet aangeven dat zij het zonder meer een goede zaak vinden als de Ad SW ook aangeboden gaat worden in een voltijdvariant en duale variant. Een aantal organisaties geven aan dat een aandachtspunt is dat het Ad-niveau nog niet is opgenomen in hun functiehuis. Er is een gedeelde behoefte om hierin te gaan voorzien. Dat wijst op een groot draagvlak in het beroepenveld voor deze voltijd- en duale variant van de Ad SW.¹²

In onderstaande quotes komt naar voren dat verschillende werkgevers mogelijkheden zien voor het aanbieden van stageplekken en het opleiden van nieuwe medewerkers en het op- of bijscholen van huidige medewerkers.

[Voltijd Ad Sociaal Werk, behoefte aan nieuwe medewerkers]

"Ik denk dat er jaarlijks zo'n 40 op een baan kunnen komen waar niet die hbo [SW] bachelor voor nodig is, of een hbo SKJ, of een andere hbo-opleiding. Dan zou je kunnen denken aan een gezinscoach bij de basisjeugdhulp, daar zouden mensen prima in passen, maar ook banen als kindwerker bij huiskamerbegeleiding in de wijken." (WIJ Groningen)

[Voltijd Ad Sociaal Werk, behoefte aan nieuwe medewerkers]

"Ja, ik zie om mij heen ook wel dat vacatures vrij zijn [...]. Ik denk dat nu, hier in Drachten, zouden op zich wel 2 mensen per direct bij wijze van aan de slag kunnen. En dan heb je nog veel meer terreinen, veel meer werkplekken van Alliade waar ook gewoon nog wel vraag is." (Alliade)

[Duale Ad Sociaal Werk, behoefte aan nieuwe medewerkers]

"Wat wel heel goed bevalt zijn mensen die twee dagen in de week 16 uur nodig hebben om hun ervaring op te doen. Ik zou dan 2 plekken hebben binnen nu en 2 jaar." (Oranjeborg)

¹² Bijlage 4_ Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Werkgeversinterviews*. Lexnova, 9 februari 2026.

[Duale Ad Sociaal Werk, behoefte aan op- of bijscholing]

"Wij hebben natuurlijk werkbegeleiders met een social work achtergrond, maar wij hebben ook werkbegeleiders met een vakspecialisme, zoals kok. En daarvan denk ik dat dat nog wel een groep kan zijn die ik interessant zou vinden. Ik denk dat het om zo'n 1 of 2 medewerkers per jaar zou gaan." (WerkPro)

[Duale Ad Sociaal Werk, behoefte aan op- of bijscholing]

"Het zou kunnen voor medewerkers met een mbo-4-opleiding als achtergrond. Dan denk ik even aan de gezinscoach en dat zijn er iets van ik denk wel 80-90, dus best wel een grote groep van de in totaal 800 medewerkers van WIJ. Dat zijn heel veel mbo-opgeleide mensen, dus dat zou best heel goed kunnen." (WIJ Groningen)

[Duale Ad Sociaal Werk, behoefte aan op- of bijscholing]

"Ik denk dat als we het uitvragen hier, dat een enkeling daarop zal reageren. Dat zullen geen hele grote aantallen zijn. Maximaal een handje vol. Wat wij op dit moment doen, is heel veel samenwerken met andere zorgorganisaties. En op die manier kunnen we ook echt wel klassen vullen met medewerkers." (Vanboeijen)

7.2. Ontwikkelingen in het werkveld

Vrijwel de meeste geïnterviewden geven als eerste aan dat er sprake is van een personeelstekort binnen de organisaties. Dit komt onder andere door de vergrijzing, waardoor er relatief meer mensen zijn die zorg nodig hebben en minder medewerkers zijn om deze zorg te verlenen. Een aantal organisaties geven aan dat er vanwege de personeelstekorten meer aandacht wordt besteed aan het verkort opleiden van medewerkers. Ook is er meer aandacht voor werken en leren, zodat medewerkers gelijk kunnen meemaken hoe de zorg er op de werkvloer uitziet.

Daarnaast geven organisaties aan dat de doelgroepen complexer worden. Zo is er steeds vaker sprake van zwaardere of meervoudige problematiek. Door de tekorten in de welzijns- en zorgsector ontstaan langere wachtlijsten, waardoor cliënten niet altijd kunnen doorstromen naar de benodigde specialistische hulp. Tegelijkertijd wordt er meer verwacht van het voorliggend veld, omdat de zorg specialistischer is geworden en zich beperkt tot complexe casuïstiek. Hierdoor wordt samenwerking met andere partijen en het betrekken van het netwerk van de cliënt steeds belangrijker, waarbij er meer nadruk komt te liggen op wat de cliënt nog zelf kan. Om deze twee redenen is er veel enthousiasme over de nieuw beoogde varianten van de Ad SW en de inhoud van de opleiding.¹³

"Er is heel veel in beweging in de gehandicaptenzorg. Vanboeijen is een van de voorlopers wat betreft het meedraaien in bijvoorbeeld het modulair onderwijs. Wat op dit moment ook echt noodzakelijk is vanwege de tekorten op onze groepen. Er is een groot verloop. Dus een toekomstbeeld is dan echt dat wij ergens toch ook verkort opleiden. Of in ieder geval een combinatie van werken en leren aanbieden." (Vanboeijen)

"Alles wat daar staat dat lijkt mij goed. Tegenwoordig heb je het profiel van sociaal werker die zich zowel op het individu als op groepen/de wijk richt. Is goed dat dat erin zit. Complexiteit, multiproblematiek neemt toe, kennis van ziektebeelden, doelgroepen is van belang. Hulpverleners lijkt er wel in te zitten. Contact, een vertrouwensband scheppen. Het versterken van de cliënt wordt benoemd, ervan uitgaan wat er wel kan. Uitgaan van positieve gezondheid. Dat zijn wel de belangrijke onderdelen. Ook groepsdynamiek, hoe kun je zorgen voor een fijn klimaat, een goede sfeer en voor ontwikkeling." (WerkPro)

"We hebben nu arbeidsmarkttekorten wat speelt. Dat wordt steeds meer. Je merkt dat het echt een thema begint te worden met daarbij het thema dat de doelgroep complexer wordt, politiek

¹³ Bijlage 4_ Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Werkgeversinterviews*. Lexnova, 9 februari 2026.

wat heftiger, meer tbs-opleggingen, langere wachtlijsten en alle gevolgen van dien daarin.”
(Mesdag)

“Ik denk dat er steeds meer mensen nodig zijn dus het zal ook steeds meer flexibel zijn. De trend in het Noorden, de vergrijzing, is nog groter dan in het Westen. Maar sowieso zijn er meer mensen die zorg nodig hebben. En er zijn steeds minder mensen die kunnen werken.”

“Er komen grote tekorten aan waarschijnlijk. En die zijn er eigenlijk ook al.” (GGZ Drenthe)

“Ik denk dat die heel mooi gaat aansluiten. Heel erg gericht is bij de ontwikkelingen die er momenteel zijn. Ik merk wel dat bepaalde locaties bij ons, en verder ook om mij heen, dat bij ambulante groepen die vraag veel groter is.” (Oranjeborg)

“Precies dat stuk dat gaat over het versterken van gemeenschappen, dat komt hier heel duidelijk in naar voren. Dat is sterk, want daar gaat heel erg behoefte aan zijn. Dat zie je ook in het versterken van de cliënt, benutten van het netwerk, et cetera, komt daar ook heel erg in terug. Bij wmo gaat het erg om het beoordelen en analyseren van een ondersteuningsvraag alvorens je overgaat tot een indicatie voor een scootmobiel of individuele begeleiding of woningaanpassing. Daar zou ik wel kennis over opnemen in je opleiding. Het gaat misschien ook over gespreksvaardigheden.” (WIJ Groningen)

“Ik denk dat het gaat om het goed opleiden, dus zorgen dat de studenten op een adequate manier toegerust zijn om dat wat er van hun gevraagd wordt te kunnen doen. Ik ben zelf altijd wel voorstander van de duale leervarianten, vooral op het moment dat je dingen binnen de praktijk kunt gaan ervaren, dan krijg je een nog iets beter beeld bij dat wat je aangeboden wordt binnen de theorie. Dat is denk ik ook wel een ontwikkeling waar we als werkgevers ook goed naar moeten kijken.” (Senturra Bewindvoering)

7.3. Arbeidsmarktonderzoek

Dat er behoefte is aan afgestudeerden van de Ad SW op de arbeidsmarkt blijkt ook uit het kwantitatieve en kwalitatieve onderzoek.

Zowel voor het kwantitatieve onderzoek als voor het kwalitatieve onderzoek zijn gesegmenteerde populaties bevraagd, waarbij een evenwichtige spreiding is aangebracht over de relevante categorieën in verschillende domeinen: grotere en kleinere organisaties op het gebied van de welzijns- en zorgsector in Noord-Nederland.

De respondenten zijn afkomstig uit deze domeinen. Daarmee is voldoende ‘probleemrepresentativiteit’ gewaarborgd. Dat wil zeggen dat de resultaten een voldoende betrouwbare afspiegeling geven van de gehele populatie om daarmee een onderbouwd antwoord te geven op de vraag naar de arbeidsmarktbehoefte.

In totaal hebben 47 werkgevers de enquête ingevuld en is er bij 11 organisaties (12 respondenten) geïnterviewd. Deze werkgevers zijn geselecteerd op basis van hun werkzaamheden in het werkveld van de sector Welzijn en Zorg. De geïnterviewde werkgevers hadden allen invloed op het aannamebeleid van de eigen organisatie.

In bijlage 4 en 6 van het arbeidsmarktonderzoek zijn de namen van de instellingen, de functies van de respondenten en hun antwoorden vermeld, zodat de resultaten van zowel de werkgeversenquête als de interviews als navolgbaar en relevant beoordeeld kunnen worden.¹⁴

Uit de enquête komt naar voren dat werkgevers verwachten 76 nieuwe medewerkers per jaar aan te nemen van de voltijdvariant van de Ad SW. Voor wat betreft de duale variant geven werkgevers aan

¹⁴ Bijlage 4_ Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Werkgeversinterviews*. Lexnova, 9 februari 2026. Pag. 5.

Bijlage 6_ Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Bijlagenrapportage: werkveldenquête*. Lexnova, 16 februari 2026.

behoefte te hebben aan 27 nieuwe medewerkers per jaar. Als het gaat om op- of bijscholing via de duale variant, dan is de verwachting dat het gaat om een totaal van 31 medewerkers per jaar.¹⁵

In de interviews bleken zowel de visie op de relevante ontwikkelingen als de vereiste competenties (naar het oordeel van de respondenten) een gedeeld beeld op te leveren. Methodisch is daarmee voldoende 'saturatie' ontstaan om de uitkomsten van het onderzoek als betrouwbaar te beoordelen.

Bij de geïnterviewde organisaties zal er naar verwachting plaats zijn voor 44 nieuwe medewerkers per jaar die de voltijdvariant van de Ad SW gevolgd hebben. Bij de duale variant geven de meeste organisaties aan 5 nieuwe medewerkers per jaar in dienst te willen nemen. Voor wat betreft het op- of bijscholen van huidige medewerkers via de duale variant, blijkt er naar verwachting plaats te zijn voor 90 tot 101 medewerkers.¹⁶

Vanuit de werkgeversenquête en interviews is de verwachting dat het in totaal dus gaat om circa 284 medewerkers per jaar, waarvan 152 nieuwe medewerkers.

Ter aanvulling op de enquête en de interviews hebben 11 werkgevers (die niet zijn bevraagd in een enquête of interview) een intentieverklaring¹⁷ ondertekend en zich daarmee gecommitteerd aan de opleiding. Deze werkgevers vanuit verschillende organisaties uit de sector Welzijn en Zorg hebben toegezegd de komende jaren nieuwe en bestaande medewerkers te scholen door hen de voltijd- en/of duale variant van de Ad SW aan de Hanze te laten volgen.

7.4. Arbeidsmarktbronnen

Diverse arbeidsmarktbronnen bieden informatie en prognoses die de arbeidsmarktbehoefte aan de Ad SW in een voltijd- en duale variant van de Hanze onderstrepen.

7.4.1. Scenario-analyse: toekomstbeelden voor de arbeidsmarkt Zorg en Welzijn

Uit een scenario-analyse arbeidsmarkt Zorg en Welzijn¹⁸ blijkt dat de sector sterk onder druk staat. **De verwachting is dat het arbeidsmarkttekort zal oplopen van bijna 62.000 medewerkers in 2024 tot bijna 232.000 medewerkers in 2033. Dit betekent dat het tekort met 12% stijgt.** Om dit arbeidsmarkttekort te verkleinen, wordt onder andere voorgesteld meer te investeren in modulair en competentiegericht onderwijs, zodat professionals sneller en breder inzetbaar zijn en zodat praktijkgericht leren mogelijk gemaakt kan worden. Dit zal moeten leiden tot meer zij-instroom uit andere sectoren en een lagere uitstroom uit de sector. De verwachting is dat implementatie van dit voorstel kan zorgen voor een afname van het tekort van 10%, waaronder voor een groot deel binnen sociaal werk. De komst van een voltijd Ad SW sluit hier perfect op aan door nieuw talent aan te trekken, evenals de duale variant die het mogelijk maakt voor zij-instromers of huidige medewerkers om op- of bij te scholen.

7.4.2. ROA - arbeidsmarktprognoses

Het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) maakt periodiek arbeidsmarktprognoses op nationaal en regionaal niveau, naar opleiding en beroep.

---

¹⁵ Bijlage 3_ Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Werkveldenquête*. Lexnova, 9 februari 2026.

¹⁶ Bijlage 4_ Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Werkgeversinterviews*. Lexnova, 9 februari 2026.

¹⁷ Bijlage 7_ Intentieverklaringen werkgevers van Zorg en Welzijn organisaties.

¹⁸ AZW (2024). *Scenario-analyse: Toekomstbeelden voor de arbeidsmarkt zorg en welzijn*. In bijlage 1_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Deskresearch*. Lexnova, 26 januari 2026.

Beroepsgroepen

De volgende tabel geeft een overzicht van de te verwachten arbeidsmarktknelpunten voor de beroepen 'maatschappelijk werkers' en 'sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders'. Deze beroepen staan het dichtst bij de beroepen waar deze Ad-opleiding SW voor opleidt.¹⁹

Beroepsgroep	Verwachte uitbreidingsvraag tot 2030	Verwachte vervangingsvraag tot 2030	Verwachte baanopeningen tot 2030	ITKP in 2030 toekomstige knelpunten
Maatschappelijk werkers	2.600 (0,4% per jaar)	10.100 (1,6% per jaar)	12.700 (2% per jaar)	Geen (0,92)
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	4.600 (0,3% per jaar)	40.900 (2,3% per jaar)	45.500 (2,5% per jaar)	Geen (0,91)

Bovenstaande ROA-gegevens laten zien dat de te verwachten arbeidsmarktknelpunten voor beroepen die een relatie hebben met de beoogde Ad-opleiding door ROA als 'Geen' getypeerd worden.

Opleidingstype

Hieronder worden de gegevens gepresenteerd van het meest relevante opleidingstype voor de Ad-opleiding.²⁰ Wij tonen de gegevens van één bacheloropleiding, daar gegevens over Ad-opleidingen altijd een afgeleide zijn van de arbeidsmarktgegevens van bacheloropleidingen. De arbeidsmarktknelpunten van de bacheloropleiding maatschappelijk werk is het meest van toepassing bij deze aanvraag.

Opleidingstype	Verwachte uitbreidingsvraag tot 2030	Verwachte vervangingsvraag tot 2030	Verwachte baanopeningen tot 2030	Verwachte instroom schoolverlaters tot 2030	ITKP in 2030 toekomstige knelpunten
Bachelor – maatschappelijk werk	5.000 (0,5% per jaar)	22.900 (2,2% per jaar)	27.900 (2,7% per jaar)	44.900 (4,2% per jaar)	Vrijwel geen (1,13)

Voor deze opleiding geldt dat er geen tot lage toekomstige knelpunten bestaan.

Wij herkennen bovengeschetst beeld van de ROA-cijfers niet. Op 10 januari 2025 is tijdens een bijeenkomst van de werkveldadviescommissie (WAC) verteld over de verkenning van een voltijd- en duale variant van de Ad Sociaal Werk. De WAC-leden reageerden positief op deze ontwikkeling. Het aanbieden van een voltijd- en duale variant van de Ad SW (naast de bestaande deeltijdvariant) zou deels een oplossing kunnen zijn voor de personeelstekorten in de sector Welzijn en Zorg, iets wat naar verwachting alleen maar zal toenemen.

7.4.3. UWV - arbeidsmarktanalyse

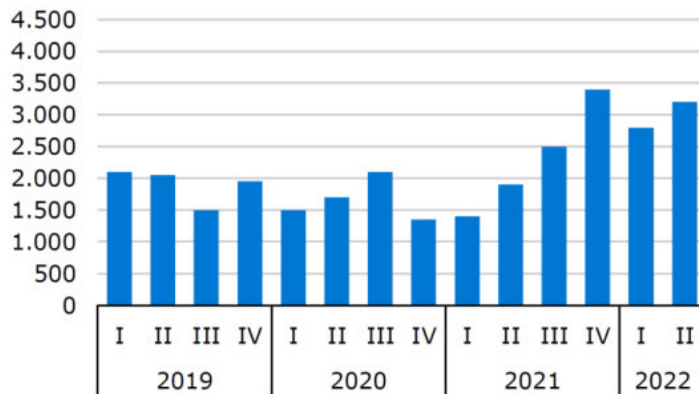
In de arbeidsmarktanalyses van de sector sociaal werk, jeugdzorg en kinderopvang (SKJ), gepubliceerd door het UWV (2022), is te zien dat het aantal openstaande vacatures in de deelsector

¹⁹ ROA (2025b). *Landelijke arbeidsmarktprognoses relevante beroepsgroepen tot 2030*. In bijlage 1_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Deskresearch*. Lexnova, 26 januari 2026. Pag. 7.

²⁰ ROA (2025a). *Landelijke arbeidsmarktprognoses relevant opleidingstype tot 2030*. In bijlage 1_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Deskresearch*. Lexnova, 26 januari 2026. Pag. 6.

sociaal werk een stijgende tendens vertoont sinds 2019. Verwacht wordt dat er in 2026 zo'n 1500 sociaal werkers tekort zijn en in 2031 zelfs 2800 sociaal werkers. Zie ook de volgende figuur.²¹

Figuur 1. Openstaande vacatures Sociaal Werk (UWV, 2022)

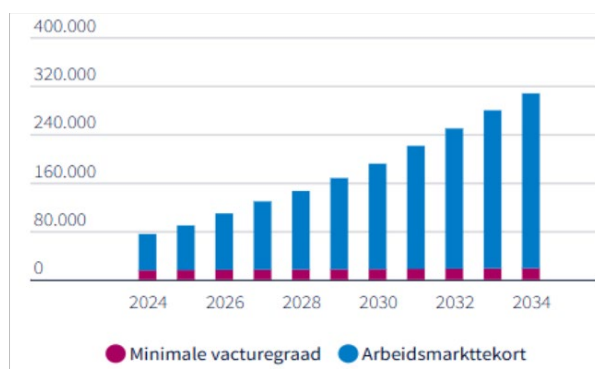
Om het arbeidsmarkttekort in deze deelsector tegen te gaan, wordt onder andere gestreefd naar het aantrekken van nieuw personeel. Zowel de voltijdvariant als de duale variant van de Ad SW kan hieraan bijdragen.

7.4.4. Prognosemodel Zorg en Welzijn (VWS, 2024)

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport presenteert jaarlijks arbeidsmarktprognoses voor de branche Zorg en Welzijn en onderliggende branches zoals Sociaal Werk. De meest recente prognoses reiken tot en met 2034. De prognoses tonen aan dat in 2034 in zowel de branche Zorg en Welzijn als de onderliggende branche Sociaal Werk de arbeidsvraag verder is toegenomen en de arbeidsmarktspanning is opgelopen.²²

- In 2034 wordt binnen de sector Welzijn en Zorg een personeelstekort van 289.000 medewerkers verwacht. Vertaald naar alleen de regio Groningen betekent dit een tekort van 11.000 medewerkers.
- Binnen Sociaal Werk betekent dit in 2034 een tekort van 12.000 medewerkers. Vertaald naar alleen de regio Groningen betekent dit een tekort van 600 medewerkers.

Figuur 2. Arbeidsmarkttekort zorg en welzijn (breed) in aantal personen, 2024-2034 (VWS, 2024)

²¹ UWV (2022). *Sociaal Werk, Jeugdzorg en Kinderopvang in beeld*. In bijlage 1_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: Deskresearch. Lexnova, 26 januari 2026. Pag. 11.

²² Ministerie van VWS (2024). *Prognosemodel Zorg en Welzijn*. In bijlage 1_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: Deskresearch. Lexnova, 26 januari 2026. Pag. 18.

8. Noodzaak tot start nieuwe varianten

In dit hoofdstuk geven we aan waarom een aanvulling van de bestaande deeltijdvariant Ad SW met een voltijd- en een duale variant een noodzakelijke aanvulling is die niet via het bestaande aanbod kan worden vormgegeven (zie paragraaf 8.1) en waarom deze nieuwe varianten geen negatieve spreidingsgevolgen heeft (zie paragraaf 8.2).

8.1. Noodzakelijke aanvulling op het huidige opleidingsaanbod

De uitbreiding van de huidige deeltijdvariant Ad SW met een voltijd- en duale variant is gebaseerd op een groeiende vraag naar professionals in de welzijns- en zorgsector. Er is een groep met potentiële studenten die de voorkeur hebben voor een voltijdvariant vanwege hun leeftijd, het ontbreken van werkervaring en/of die meer sturing nodig hebben bij het leerproces. Daarnaast heeft de opleiding in de afgelopen jaren geregeld de vraag gekregen of de Ad SW toegankelijk is voor zij-instromers. Aan deze vraag kunnen we tegemoetkomen met een duale variant. Bovendien draagt de duale variant van de Ad SW bij aan de toenemende aandacht voor Leven lang Ontwikkelen en daarmee het terugdringen van de uitstroom in de welzijns- en zorgsector.²³

De Ad SW-opleiding is zoals eerder beschreven (door)ontwikkeld met ROC's, het werkveld en ons kernlectoraat Rehabilitatie. In deze samenwerking is ook de inkleuring van de landelijke leerresultaten en het curriculum tot stand gekomen, waarbij is gekozen voor herstelondersteunend werken, netwerkgericht werken, muzisch agogisch werken en digitale technologie. Het uitgangspunt daarbij is maatschappelijke participatie, herstel en behoud van identiteit. De Ad SW'er werkt daarin nauw samen met zowel het informele als professionele netwerk van de cliënt om duurzame zorg te realiseren. Daarnaast is digitale technologie, wat steeds belangrijker wordt, herkenbaar aanwezig in het curriculum. Het kennis hebben en uitvoeren van muzisch-agogische activiteiten is eveneens een onderscheidend principe.

Bekend is dat NHL Stenden hele andere accenten legt en zich meer richt op hospitality en de servicegedachte.

De veranderende samenleving leidt tot structurele ontwikkelingen waardoor meer mensen ondersteuning nodig hebben bij hun sociaal functioneren (zoals de afbouw van verzorgingsstaat en bezuinigingen in de zorg). De vraagstukken waar een sociaal professional mee te maken krijgt worden over de hele linie zwaarder en complexer, waardoor er bijna altijd meerdere professionals uit diverse sectoren nodig zijn om tot een oplossing te komen. Interprofessionele samenwerking wordt daarom steeds belangrijker. Juist in deze verbindende rol is een Ad'er van meerwaarde omdat deze kan schakelen tussen zowel het tactische als operationele niveau.²⁴

De huidige deeltijdvariant van de Ad SW is gericht op werkenden met een relevante vooropleiding (bijv. mbo Persoonlijk Begeleider Maatschappelijke Zorg, Sociaal Werk en Onderwijsassistent). Mbo'ers zonder relevante opleiding en werkervaring kunnen de Ad SW deeltijd niet volgen. Op basis van gesprekken met andere hogescholen (Hogeschool Rotterdam en Avans) komt naar voren dat er

---

²³ Gezond Groningen (2022). *Regioplan Gezond Groningen*. In bijlage 1_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Deskresearch*. Lexnova, 26 januari 2026. Pag. 20.

Hogere Sociale Studies (2023). *Sectorplan: De sociaal professional als sociaal veranderaar*. In bijlage 1_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Deskresearch*. Lexnova, 26 januari 2026. Pag. 22.

Movisie (2023). *Sociaal werkers anno 2023*. In bijlage 1_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Deskresearch*. Lexnova, 26 januari 2026. Pag. 20.

²⁴ Hogere Sociale Studies (2023). *Sectorplan: De sociaal professional als sociaal veranderaar*. In bijlage 1_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Deskresearch*. Lexnova, 26 januari 2026. Pag. 22.

een groep potentiële studenten is met een mbo-4-diploma vanuit een andere richting of havisten met ambitie voor het werken in de zorg- en welzijnssector. Potentie die ook wij, gezien de tekorten, niet kunnen laten liggen.

Daarnaast zijn er mensen die de welzijns- en zorgsector graag in willen maar die na een relevante mbo-4 opleiding niet (gelijk) een 4-jarige bacheloropleiding willen volgen. En die ook nog niet gelijk fulltime willen werken, maar wel een tijd fulltime student willen zijn. Een voltijd Ad-opleiding met studiefinanciering is dan een passende keuze. Vermoedelijk zal deze groep met het aantrekkelijke arbeidsmarktperspectief én met de ingang zetting van de langstudeerboete alleen maar groter worden.

Ook kan de Ad SW-opleiding een alternatief zijn voor studenten die het binnen de bachelor Social Work (nog) niet redden. De bachelor Social Work voltijd van de Hanze kent een uitvalpercentage van ongeveer 30%. Bij de deeltijd bachelor Social Work van de Hanze ligt het uitvalpercentage wat lager, namelijk rond de 20%. In beide varianten van de bachelor Social Work gaat het om studenten met interesse in de welzijns- en zorgsector en het werken met kwetsbare mensen, groepen en gemeenschappen. Het is, gezien de grote tekorten, van essentieel belang dat deze studenten behouden blijven voor de sector. Met de voltijd- en duale Ad SW kunnen we deze studenten een plek bieden met een goed perspectief op werk dat hun interesse heeft.

De Ad SW kent een landelijke dekking, maar dit geldt alleen voor de deeltijdopleiding. Wel zien we landelijk een groei in het aantal Ad SW-opleidingen in voltijd en dual. De voltijdvariant wordt op dit moment aangeboden door acht hogescholen, te weten: Den Bosch, Enschede, Dordrecht, Utrecht, Zwolle, Roosendaal, Rotterdam, Emmen en Leeuwarden. De duale variant wordt net als de voltijdvariant ook door acht hogescholen aangeboden, namelijk in Nijmegen, Zwolle, Ede, Dordrecht, Roosendaal, Vlissingen, Den Haag Emmen en Leeuwarden. Er is op dit moment geen enkele hogeschool die bekostiging aanvraagt voor een voltijd- en/of duale variant van de Ad SW.

8.2. Geen negatieve spreidingsgevolgen

De noodzakelijke aanvulling van onze deeltijd Ad SW met twee nieuwe varianten heeft naar verwachting geen negatieve gevolgen voor de spreiding van dit aanbod. Er zijn weliswaar bij NHL Stenden en Windesheim ook mogelijkheden om een Ad SW als voltijd- of duale variant te volgen, maar de beide hogescholen liggen op voldoende afstand.

Uit de populatie studenten die de afgelopen jaren hebben gestudeerd bij de Ad SW deeltijd aan de Hanze blijkt dat zij (grotendeels) uit een ander verzorgingsgebied komen dan de studenten van NHL Stenden. Met name het verzorgingsgebied van (Noord/Oost) Groningen en (Noord) Drenthe behoort niet tot de huidige populatie studenten van de Ad Sociaal Werk bij NHL Stenden. In deze gebieden ligt onbenut potentieel: studenten die door het aanbieden van een Ad Sociaal Werk in Groningen de kans geboden kan worden hoger onderwijs te genieten in deze regio.

Deze bevinding sluit aan bij de economische agenda van Nij Begun waarin staat dat één van de doelen is het ontwikkelen van meer talent, dit talent beter benutten en aan de regio binden.²⁵

Ook de landelijke brancheorganisatie Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN)²⁶ en Actiz²⁷ onderschrijven het belang dat de Hanze ook een voltijdvariant en duale variant van de Ad SW aan gaat bieden. Zo beschrijven zij dat de complexiteit in de welzijns- en zorgsector steeds meer

---

²⁵ Nij Begun (2025b). *Economische agenda*. In bijlage 1_Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: *Deskresearch*. Lexnova, 26 januari 2026. Pag. 23.

²⁶ Bijlage 8_Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (2026). *Onderbouwing Ad Sociaal Werk in voltijd en dual*.

²⁷ Bijlage 8_Actiz (2026). *Onderbouwing Ad Sociaal Werk in voltijd en dual*.

toeneemt. Ook de setting waarin medewerkers werkzaam zijn is veranderd vanwege de verdere extramuralisering. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op de kennis en vaardigheden die nodig zijn om te werken in de gehandicaptenzorg en ouderenzorg. Zowel VGN als Actiz geven aan dat het aanbieden van deze opleiding in een voltijdvariant en duale variant in de noordelijke regio kansen biedt om nieuwe medewerkers aan te trekken en huidige medewerkers op- of bij te scholen.

9. Aansluiting instellingsprofiel

De Ad SW-opleiding sluit aan bij het speerpunt Healthy Ageing en de kerndoelen van het Centre of Expertise Healthy Ageing (CoE HA) van de Hanze, namelijk kansengelijkheid & participatie, kwetsbaarheid & passende zorg en gezonde leefstijl & leefomgeving.²⁸ Voor de Ad SW zijn alle kerndoelen interessant. Het kernlectoraat Rehabilitatie en het lectoraat Maatschappelijke participatie van mensen met een psychische beperking werken aan (een deel van) deze kerndoelen en zijn verbonden aan het cluster Welzijn, Sport en Educatie van de Hanze én dus ook aan de onderhavige opleiding.

De toevoeging van een voltijd- en duale variant van de Ad SW past goed binnen het opleidingsportfolio van de Hanze. Uit een intern uitgevoerde MaBa-analyse²⁹ blijkt dat er binnen het sociaal domein duidelijke groeikansen liggen op de Ad-markt.

Daarnaast sluiten deze varianten aan bij de landelijke en regionale ontwikkelingen rondom de Ad SW. Landelijk is een uitbreiding van het aantal opleidingsvarianten zichtbaar en zowel landelijk als regionaal neemt de belangstelling vanuit het werkveld toe. Door naast de bestaande deeltijdvariant ook een voltijd- en duale variant aan te bieden, verbreedt de Hanze haar aanbod voor potentiële studenten en draagt zij bij aan het binden van talent aan de regio.

Sinds dit schooljaar wordt vanuit de Ad-opleidingen van het cluster Welzijn, Educatie en Sport van de Hanze toegewerkt naar een Ad-Academy Brede Welvaart. De totstandkoming van een Ad-Academy heeft als doel passende leerroutes aan te bieden die zich richt op de educatie van zorgprofessionals in wijken en gezondheidsinstellingen, om toekomstige sociaal professionals beter op te leiden. Met de Ad Academy Brede Welvaart bedient de Hanze niet alleen het marktaandeel van de Ad's, maar is daarmee ook onderscheidend ten opzichte van het Ad-aanbod van andere hogescholen in de regio, zoals NHL Stenden en Windesheim.

---

²⁸ Centre of Expertise Healthy Ageing, Hanze (2026): [Centre of Expertise Healthy Ageing | Hanze](#)

²⁹ Bijlage 9_Domeinplan Gezondheid, Sociaal & Sport (2024): *onderwijsontwikkelingen graadverlenend onderwijs*. Hanze.

Bijlagen

Nummer	Bijlage
1.	Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: <i>Deskresearch</i> . Lexnova, 26 januari 2026.
2.	Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: <i>Instroomrapportage</i> . Lexnova, 5 februari 2026.
3.	Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: <i>Werkveldenquête</i> . Lexnova, 9 februari 2026.
4.	Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: <i>Werkgeversinterviews</i> . Lexnova, 9 februari 2026.
5.	Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: <i>Bijlagenrapportage: instroomenquête</i> . Lexnova, 26 augustus 2025.
6.	Marktpotentieel Ad Sociaal Werk: <i>Bijlagenrapportage: werkveldenquête</i> . Lexnova, 16 februari 2026.
7.	Intentieverklaringen werkgevers van Zorg en Welzijn organisaties.
8.	Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (2026). Onderbouwing Ad Sociaal Werk in voltijd en dual. Actiz (2026). Onderbouwing Ad Sociaal Werk in voltijd en dual.
9.	Domeinplan Gezondheid, Sociaal & Sport (2024): <i>onderwijsontwikkelingen graadverlenend onderwijs</i> . Hanze.

**share your talent.
move the world.**